

Становище

от проф. д-р Сийка Чавдарова – Костова

член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 3.4. Социални дейности (Методи на социалната работа, Геронтологична социална работа), обявен от СУ „Св.

Климент Охридски“ в ДВ, бр.105 от 11.12.2020 г.

Единствен кандидат в конкурса е доц. д-р Гинка Механджийска. Нейният преподавателски опит е изцяло свързан с Факултета по педагогика на СУ „Св. Климент Охридски“. Основните учебни дисциплини, по които преподава, са в профила на конкурса: Методи на социалната работа, Геронтологична социална работа, Техники на интервюиране в социалната работа, Супервизия в социалната работа и др. Научноизследователската и проектната ѝ дейност също са пряко свързани с публикационната и преподавателската ѝ работа. Била е ръководител на проекти с теми: „Психосоциална подкрепа в геронтологичната социална работа“, „Супервизия в геронтологичната социална работа“, „Социалният работник, клиентът, средата – във фокуса на методиките на социалните услуги“, „Психосоциални интервенции в клиничната социална работа“. Член е на редколегиите на Годишника на СУ „Св. Климент Охридски“, книга Социални дейности и на списание „Социална работа“. Има двама успешно защитили докторанти по проблематиката на методите на социалната работа. Множеството експертни участия в областта на социалната работа подчертават оценяването на компетентността ѝ както на национално (напр. Министерство на труда и социалната политика, Национална агенция за оценяване и акредитация и др.), така и на локално (общинско) ниво.

В публикациите на доц. д-р Г. Механджийска се открояват няколко основни акцента, които очертават нейните научноизследователски интереси и са основание за очертаването на съответни приноси:

- *Възможности и ограничения на индивидуализирането в социалната работа.* Водеща публикация тук е монографията „Социална работа с индивидуални клиенти“ /2019/, в която детайлно са разгледани основни аспекти на прилагането на индивидуалния подход в социалната работа. Интерес представлява осъщественото емпирично изследване, което показва реалното приложение на индивидуализираната социална работа, отразявайки отношението на изследваните лица към предимства, но и бариери в тази насока.
- *Методи на социалната работа.* Монографията „За същността и класификацията на методите на социалната работа“ /2021/ е ценен източник на информация относно различни, но и сходни в определени пунктове, гледни точки по отношение на опитите за систематизация на методите на социалната работа. Направеният метаанализ в края на книгата впечатлява със задълбочеността и насочеността си към многообхватно интерпретиране на проблема за класификациите на методите на социалната работа. Публикацията „Методика на домашните посещения в социалната работа“ /2020/ е не само изключително полезна за обучението на студентите, но е и с ясно ориентирана практическа насоченост, видна и в нейното наименование като „учебно и практическо пособие“. С нея се запълва една явна празнота в методическата литература, свързана с основните специфики на домашните посещения. Други публикации в тази област са: „Предпочитания и ориентации на студентите по социална работа към методите и формите на професионалната практика“ /2021/; „Методически ориентации на социалните работници според предпочитаните начини на практикуване“ /2020/; „Metody pracy socjalnej – możliwości wsparcia i zmian“ /2020/, „Ролята на преводача в социалната работа с бежанци и мигранти – методическа и психосоциална перспектива“ /2020/, „Мониторинг в социалната работа по случай“ /2016/, „Индивидуалните планове в социалната работа –

методически въпроси“ /2015/; „Договарянето с клиентите в социалната работа“ /2014/, „Социална работа по случай – реконцептуализация на традиционните разбирания в съвременна приложна перспектива“ /2013/, „Подходи и интервенции в социалната работа със семейства“ /2013/, „Методи на социалната работа в сферата на психичното здраве“ /2011/.

- *Методологически измерения на социалната работа.* В тази категория могат да бъдат включени публикациите „Социалната подкрепа в личностно-центрираната социална работа“ /2017, „Социалният работник и клиентът – помагащите отношения“ /2016/; „Клиентът и неговата среда – подкрепящата среда в заведенията за социални услуги“ /2016/.
- *Геронтологична социална работа.* Посредством редица публикации на български и английски език – статии и студии, е направено многоаспектно представяне на основни измерения на социалната работа с хора в напреднала и старческа възраст: „Образованието по социална работа и митовете за старостта“ /2020/, „Социална адаптация и независим живот – връзка и оценяване в геронтологичната социална работа“ /2019/, „Новите технологии и методите на геронтологичната социална работа“ /2019/, „Психосоциални аспекти на трудовата и рекреационната терапия при хора от третата възраст“ /2017/, „Култура на успешното стареене – формиране на активни възрастни през интегрирането на геронтологично и педагогическо познание“ /2016/, „Самота и удовлетвореност от живота при лица в напреднала и старческа възраст – потребители на социални услуги“ /2015/, „Klinická supervize v gerontologické sociální práci: reflexe praxe v Bulharsku“ /2015/, „Elder abuse and neglect – trends and practices in Bulgarian social work“ /2015/, „Clients needs in gerontological social work“ /2015/, „Метод автобиографических групп в геронтологической социальной работе“ /2015/, „Психосоциальные аспекты удовлетворенности состоянием

здравья людей пожилого и старческого возраста“ /2015/, „Депресия и социално функциониране при лица в напреднала и старческа възраст – потребители на социални услуги“ /2014/, „Индивидуалните планове в геронтологичната социална работа“ /2014/, „Функционална автономия в напреднала и старческа възраст – оценяване и планиране на подкрепа и грижи“ /2013/, „Интеграция геронтологического знания в социальной работе“ /2013/, „Модели на образование и супервизия в сферата на геронтологичната социална работа“ /2012/, „Steps Toward Others: Intervention for Activity and Cohesion in a Group of Older People“ /2012/, „Моделиране на компетентност по геронтологична социална работа в процеса на университетското образование“ /2012/, „Психосоциална подкрепа в група от възрастни и стари хора“ /2012/, „Трудова и занимателна терапия в геронтологичната практика“ /2011/.

- *Клинична социална работа*. Книгата „Психосоциална трудова и рекреационна терапия в клиничната социална работа“ /2018/ е ценен принос като представяща основни характеристики на специфични интервенции в клиничната социална работа в контекста на трудовата активност и рекреацията. Тя е полезен източник на информация не само за специалисти в областта на социалната работа, но и за педагози, които са ангажирани с дейности с такава насоченост. Публикации в тази област са и: „Psychosocial occupational therapy within the sphere of the interventions, applied in clinical social work“ /2018/, „Как помага клиничната социална работа: области и методи за интервенция“ /2017/.

Текстовете, разработени от доц. д-р Г. Механджийска, се характеризират с логичност, последователност, стриктно придържане към изискванията за научния стил, терминологична коректност. Едновременно с това те са изключително четивни и не затрудняват с претрупаност или стремеж към наукообразност, което е едно много ценно тяхно качество. Полезността им за професионалистите в областта на социалната работа е несъмнена, в т.ч. за целите на обучението на социални работници и по учебни дисциплини,

изучавани от студенти от други професионални направления, с учебно съдържание, свързано в един или друг аспект с разработените проблемни области.

Заслужава внимание стремежът на доц. д-р Г. Механджийска да публикува не само на български, а и на други езици – английски, полски, чешки, руски, в чуждестранни издания, с което прави по-достъпни за ползвачи съответните езици резултати от свои научни изследвания.

Справката за цитиранията илюстрира убедително разпознаваемостта на доц. д-р Г. Механджийска като специалист в изследваните и преподаваните от нея проблеми на социалната работа.

Заключение:

Подадените документи във връзка с конкурса показват съответствие на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“.

Представената за целите на конкурса научна продукция на доц. д-р Г. Механджийска, нейната научноизследователска активност, експертна дейност, цитируемостта на публикациите, са убедителни доказателства за това, че кандидатурата ѝ отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“. Ето защо аз убедително подкрепям положително присъждането на академичната длъжност професор по ПН 3.4. Социални дейности (Методи на социалната работа, Геронтологична социална работа) на доц. д-р Гинка Механджийска.

05.04.2021 г.

гр. София

Подпис:

/проф. д-р С. Чавдарова – Костова/